

ФЕРМЕР ПРИДНІПРОВ'Я

10 січня 2018 року
№ 2 (41)

У цьому році здійснять загальну нормативно-грошову оцінку сільгоспземлі **Р**ішення

Всеукраїнську нормативну грошову оцінку земель сільгоспризначення буде проведено в 2018 році, зазначається в опублікованому Законі «Про державний бюджет України на 2018 рік».

ПРОВЕДЕННЯ нормативної грошової оцінки землі буде забезпечено за рахунок коштів держбюджету.

Технічну документацію для проведення нормативно-грошової оцінки затверджує Держгеокадастр.

Держгеокадастр до 1 лютого 2018 року має надати Державній фіскальній службі інформацію про нормативно-грошову оцінку земельних ділянок, проведеної на зазначену дату. ДФС опублікує цю інформацію на своєму сайті.

Нормативно грошова оцінка земель сільгоспризначення в 2018 році не зміниться, оскільки коефіцієнт індексації встановлено на рівні одиниці.

Державна фіскальна служба до 15 липня має опублікувати затверджену на наступний рік нормативно грошову оцінку земель на своєму офіційному сайті.

Антирейдер

ПРОСТИ, МАРІЄ, ЯКЩО ЗМОЖЕШ

Є ДОКУМЕНТИ, речі і факти, котрі характеризують епохи, до яких вони належали. Досить одного такого свідчення, аби зрозуміти, у які часи та як ті чи інші люди жили, з чим їм доводилося мати справу. Так от, щойно нам до рук потрапив документ, котрий, як на нас, дає можливість зрозуміти, наскільки драматична й несправедна нинішня наша епоха. Це пояснювальна записка, яку для початку наведемо повністю, зберігаючи її грамотність та стиль без будь-яких для об'єктивності правок:

«Я, Ковальчук Іван Прокопович, хочу пояснити тобі, Марію, правду. Я зі своєю секретаркою посварився, і вона мені сказала, що розказала тобі, що я купив рішення Арбітражного суду, а все було так. До мене в кінці 90-х-2000 рр. приходили три фермери Кошук, Кошук і Черненко. Писали заяви, що вони роками працюють на своїх фермерських землях, а Поп (такий же також фермер-власник ФГ «Каріна») збирає урожай і їм нічого не платить. Просили, щоб я заставив Попа їм платити за роботу або віддати землю. Я вивіз Попа і з ним приїхав Волкозуб. Поп почав наговорювати на фермерів і обидва просили мене, щоби я зробив рішення обласного суду по ліквідації цих фермерів.

Ми поїхали в Дніпропетровськ, я поговорив зі знайомою суддею. Вона погодилася – 100 тисяч гривень за одну землю. Вони (треба думати, Поп і Волкозуб-землевпорядник Покровської сільської ради – Авт.) поговорили і погодилися. На другий день ми приїхали, привезли 300 тисяч, і вона нам (суддя – Авт.) в машину винесла три рішення. У них є спеціальні бланки, заготовлені в типографії «Зоря». Вона просила, щоби це було в секреті 10 років, а то вона нас посадить пожиттєво. Тому ніхто із фермерів і не знав.

І. П. Ковальчук».

ШОБОЇЩЕ В СТЕПУ

ЯК НА ТЕРЕЗАХ ОДНОГО ЗЛОДІЙСТВА ДЕСЯТЬ РАЗІВ ПО 50 ГЕКТАРІВ ЗЕМЛІ ПЕРЕВАЖИЛИ ЛЮДСЬКЕ ЖИТТЯ І ЗДОРОВ'Я

Необхідна, звична річ, ясність, що це за пояснювальна записка, хто і кому її написав. Автор - колишній прокурор Криничанського району Іван Прокопович Ковальчук. Адресував він її звичайній жінці - Марії Григорівні Чорнюк, у дівоцтві Бегметюк – одній з тих дванадцяти осіб, яким свого часу було виділено по 50 гектарів угідь для ведення фермерських господарств в межах Покровської сільської ради цього району. Але головне інше: з яких причин і в яких умовах та в якому стані недавній прокурор покликав Марію Григорівну і вирішив не лише усно, але й письмово висповідатися перед нею. І однією ногою уже перебуваючи в могилі, попросити пробачення. Признатися чесно, як на духу, що його лихий попутав. Іван Прокопович мав нещастя захворіти на цукровий діабет, який обернувся для нього й іншим невиліковним недугом. Він уже лежав на смертному одрі, жити йому справді лишалися лічені дні. А він тут дізнається, що його колишня секретарка у прокуратурі, яка раптом затаїла на нього якусь обиду, по секрету доповіла-розтріпала Марії Чорнюк-Бегметюк, як Ковальчук-прокурор допоміг через підкуплений суд відібрати у таких фермерів, як Марія, земельні ділянки. Не захотів в останню мить брати в домовину Ковальчук свій гріх. Може, й з тією метою, каже Марія Григорівна, щоб не проклинали за межею цього світу. Чи ж дітей та онуків й на світі цьому після його смерті.

Дійсно існує три рішення Арбітраж-

ного суду Дніпропетровської області від 17.05. 2001 р, з яких дізнаємося, що за позовом прокурора Криничанського району «в інтересах держави і 3-ї особи» під головуванням М. М. Боділовської іменем України скасовано державну реєстрацію селянських (фермерських) господарств «Калина», «Ялинка» та «Наталя», які належали Марії Кошук, Івану Кошуку та Володимирі Черненку. Останніх суд й зобов'язав у місячний термін здійснити ліквідацію своїх підприємств «у встановленому законом порядку».

Але, судячи з усього, ініціатору цієї оборудки Євгену Попу (ФГ «Каріна») трьох скасованих – і забігаючи наперед, скажемо, що переданих одразу у його підпорядкування – фермерських господарств виявилось замало. Оскільки у березні наступного 2002 року відбулася сесія Покровської сільської ради, яка припинила права користуватися земельними ділянками фермерам Михайлу Бонку (ФГ «Бескид») і Михайлу Голубничому («Степове»), Роману Лозинському («Говерла»), Віктору Онищенко («Іскра») та Ігорю Коваленку («Руно»), врешті-решт і Марії Григорівні - тоді ще Бегметюк, а нині Чорнюк - з її ФГ «Марія». На яких підставах, з яких причин силоміць відібрали у людей право користуватися землями, з'ясувати зараз важко. Ніхто більше з приводу даної «операції» навздогін не кається і не сповідається. Прощення ніхто не просить. Встановити нині вдалося лише дві речі. Перша:

версія про те, наче вказані земельні наділи були занехаяні та забур'янені, отож не оброблялися, перевірки не витримала. Не тільки потерпілі свідчать, але і їхні односельці, що нічого подібного тоді не спостерігалося. А друга обставина, яку ми тепер з'ясували: усі ці «фокуси» остаточно були прийняті до відома та узаконені 28 травня 2002 р. на засіданні земельної комісії райдержадміністрації, яка заслухала «спеціаліста Покровської сільради Волкозуба В.В. і рекомендувала РДА прийняти рішення про припинення прав постійного користування землею вказаним землекористувачам». Що й було здійснено 4 січня уже наступного 2003 року розпорядженням голови районної державної адміністрації. Його підписав, правда, не Юрій Коваль, котрий тоді очолював РДА, а чомусь його перший заступник Віктор Бойко.

І останнє, в цій ситуації особливо не може не вражати: а про те, що їх позбавили прав обробляти свої 50-гектарні наділи, усі перелічені у рішеннях Арбітражного суду, Покровської сільської ради та земельної комісії і, нарешті, в розпорядженні голови Криничанської РДА, дізналися лише у... 2005 році. А яким чином «дізналися», це й поготів історія, котра в нормальній державі і в нормальному окремому взятому районі країни мала вилитися у безпрецедентну і резонансну кримінальну справу з серйозними наслідками. Але не вилілася. Щоб бодай навздогін хоч якось виправити цю «помилку», ми й знайшли за потрібне повернутися до неї і викласти тепер все, що та як сталося, по порядку.

Продовження стор. 2, 3, 5

Захист довкілля **ДЕ** КРАЙ «ДОРОГИ СМЕРТІ»?

ТАКЕ ім'я від нашого читача отримала злочасна об'їзна Н – 31 Дніпро – Царичанка – Кобеляки – Решетилівка, яка восени після років спокою відновила свій згубний кривий шлях по живій природі. А він знищує не тільки те, що ми бачимо – орні землі, озера, болота і ліси. Нищить право людей на чисте довкілля, право висловити власну думку щодо цього проекту, топче саму можливість правічного розвитку місць постійного проживання людей. Бо маршрут сучасної траси визначений не тисячоліття тому возами наших пращурів, а намічений, за свідченням підлеглих, колишнім керівником Дніпропетровщини Павлом Лазаренком.

В історії цього будівництва є такий випадок – директор нової лікарні, побачивши проект, виступив

категорично проти запланованих тротуарів. І наполіг, щоб під них заасфальтували стежки, які протопчуть персонал з відвідувачами. Таким чином асфальт був покладений там, де необхідно. Теж саме стосується і великих доріг на планеті Земля – вони визначені тисячоліття тому! І наше завдання лише осучаснювати їх. А закотковувати під нові шляхи найбільше багатство, яке маємо – орні землі і живу природу – це вже зовсім інша дія, зворотна здоровому глузду й інстинкту самозбереження нації. На додачу «дорога смерті» виходить не рівною, що потрібно водіям для безпеки руху, а змієподібною із поворотами навіть до 90 градусів.

Читайте стор. 4

Продовження.
Початок - стор. 1

«ФІРМА» ВІНИКИ В'ЯЗАЛА

Мінімум в останнє 20-ліття існування Радянського Союзу з його, ясна річ, колгоспним ладом у нас в Україні склалася і підтримувалася «традиція» залучення у села таких областей, як Дніпропетровська, сезонних або ж постійних найманих бригад із західних регіонів. Скажімо, під час жнив із Закарпатської, Львівської, Івано-Франківської та інших тамтешніх областей прибували ті, кого тут називали скиртоправами – пам'ятаєте? Потім пішла мода на всілякі так звані підсобні промисли, і знов часто-густо виручали «переселенці»-західняки. Там для людей роботи було обмаль чи й зовсім не вистачало, а у нас робочих рук у колгоспах дефіцит! Брали спраглих до діла приїжджих з дорогою душею. І ось у Криничанський район свого часу прибула ціла ватага прикарпатців та закарпатців з ідеєю-пропозицією заснувати... віників'язання. Одразу в кількох господарствах, котрі виробляли просо, погодилися на послуги прибулих у цій ділі умільців. Але в першу чергу у колгоспах Кудашівського кутка району. Промисел цей виявився вигідним. Прибутковим. У колгоспні каси він постачав за сезон більше, ніж по мільйону тодішніх радянських рублів.

Що й казати, якщо тільки нам на всіх одного року не вистачило десятків зо три тисяч до мільйона, - згадує Марія Чорнюк, одна з тих, що належала до «фундаторів» віників'язання на Криничанщині, а сьогодні це за її зверненням ми і готували дану публікацію.

Правда, Марія Григорівна уточнює, що не треба думати, наче то багато. У бригаді працювало з півсотню чоловік, по-перше. А по-друге, легкою робота не була. Була спеціалізація. Сама Марія, яка вже вчилася заочно на бухгалтера, займалася реалізацією. Так, чи не першою серед жінок району придбала для себе «Жигулі». Але ж з віниками, завантаженими в потужні автомашини чи і в залізничні вагони, об'їздила весь колишній Союз - від Воронежа, Курська аж до Красноярська та Іркутська. Не менше чотирьох місяців у рік доводилося жити на колесах і без будь-яких побутових зручностей. Не мед, коротше - згодні?

А в районних масштабах «фірму», яка віники в'язала, очолив Євген Поп - чоловік також приїжджий, але раніше від інших. Він на Дніпропетровщині на той час встиг у кількох районах уже нав'язати чимало віників, отож вважався досвідченим знавцем місцевих «правил». Також був і старший віком. Євгена Ференцовича добровільно тобто визнали за «отамана». Хоч амбітності йому було не позичати. Кажуть, прізвисько його насправді Попов, та тільки за версією одних «ов» він десь загубив, а за версією інших навмисне позбувся. Бо Поп - це нагадує того, «чия молитва для оточуючих обов'язкова». Так чи інакше, а Євген Поп багато літ поспіль лишався ватажком віників'язів, чимало з яких приживалися тут надовго або і назавжди - одружувалися чи виходили заміж, зводили власні будинки, вчилися на курсах трактористів, освоювали будівельні спеціальності і т. д., і т. п. Залишати ці краї не збиралися, правила для місцевих уже за своїх.

Тривала ця ідилія, як неважко здогадатися, до останніх років минулого століття - до аграрно-земельної реформи в Україні, котра багатом і багатом селянам зламала звичний уклад життя, змусила сільський народ шукати, як вижити і далі бути. То якщо хочете знати, колишні віників'язи, які лишилися також не затребуваними більше, несподівано порівняно з місцевими швидко зорієнтувалися і не розгубилися. І не стільки нарікали на невдячні часи, скільки кинулися рятуватися приватним бізнесом. Не всі, звичайно. Багато хто наживав пятами. А ось дванадцять душ, якщо враховувати і Євгена Попа та ще одного

було не скористатися такою нагодою людям, котрі волею долі опинилися у цих краях і тепер ладні були пускати тут коріння для своїх нащадків, для дітей і для онуків?

Отак практично одним розчерком пера районних реформаторів Іван Кошук і Марія Кошук, Михайло Бонк, Володимир Черненко і Роман Лозинський, Віктор Онищенко, Ігор Коваленко та Михайло Голубничий і т. д., кінчаючи Євгеном Попом і Марією, тоді ще Бегметко, а нині Чорнюк, отримали у постійне користування з правом передачі їх у спадщину по 50 гектарів угідь. Виділили на території Покровської сільради, поблизу сіл Червоний

чан», що якщо за ним вони підуть, як до Бога за пазуху повернуться, - розповідає Марія Чорнюк. - І врешті-решт усі погодилися. Хоч я виконувала обов'язки бухгалтера усіх окремо взятих господарств, продовжувала вести облік кожного зокрема. Звіти подавала на кожне фермерське господарство, немов вони працювали автономно. Отож окремо сплачували податки і всі інші обов'язкові платежі та фіксували свою власну фінансово-господарську діяльність. Інша річ, що Євген Поп насправді усіх нас, і мене в тому числі, перевів на заробітну плату від його особистого ФГ «Каріна». Ви зрозуміли?

Що тут не ясного: фактично

А МАРІЯ ПРОБАЧИТИ НЕ ЗМОГЛА

Ні, не прокурору Ковальчуку, який благав Марію Чорнюк не тримати на нього зла за те, що допоміг через Арбітражний суд відібрати у трьох фермерів право користуватися землями, не пробачила ця жінка. Вона не дала прощення за все те й інше, що сталося далі, Євгену Попу. Справа у тім, що Марії Григорівні у 2003 році довелося спільно припинити місію противати Євгену Ференцовичу, власне ФГ «Марія» залишити на сина і самій терміново вирушати у Сполучені Штати Америки. Ось так і не інакше обернулося для неї і

Сучасні сюжети

нібито його приятеля, зголосилися дружною компанією «йти у фермери».

НАВЩО ПОПУ «ПРИХОД»?

Тут виникає необхідність пояснити дві речі. Перша: «западенці», як їх називали на Дніпропетровщині, роботящі і не ліниві. До праці гарячі. А ще у їхніх генах більше зосталося пристрастей до самостійного хазяйнування. Їхні батьки ходили в одноосібниках, були бідовими по натурі і підприємливі від народження. Тільки ж у західних областях землі такі замало, щоб усім на ній «куркулями» поміститися і «розвернутися». А тут, на Дніпропетровщині, куди не кинь оком - степи й степи. Як говорив один з колег Марії Чорнюк та Євгена Попа Іван Кошук, таких безкраїх і рівних, як столи, полів він ніде ще не бачив. А далі Іван Іванович, якщо хочете, дивувався, чому ж багато хто поміж місцевих не радий можливості «записуватися» у фермери. Особливо коли наділяють по 50 гектарів на брата. Невже людям невтямки, запитував Іван Кошук, що земля, коли їй низько кланятися, ого-го які гроші принесе в дім? Нарешті ж бо кожному випадає шанс багатіти і нівроку на своїй землі жити!

Друга обставина, яка теж виявилася на користь недавнім віників'язам - мешканцям Криничанського району, які мислили аналогічно, дуже поталанило, що на старті аграрної реформи його очолили люди, котрі воліли селянським сімейним та фермерським господарствам, як і одноосібним також, навстіж відчиняти двері. Хто пам'ятає ті часи, має знати імена голови районної ради у Криничках Володимира Верховського та його заступника Анатолія Тіткіна. Це про них говорили, що «в Україні не знайти більших смільчаків, які усіх бажаючих наділяють землями для селянських або фермерських господарств». То як

Орлик, Зелений Яр та Грузинівка. Виділили єдиним масивом. Разом це вийшло 600 гектарів - уявляєте? Цілий новий міні-колгосп, правда ж? А що для добрячої бригади досить, так це поза сумнівом...

Справа у тім, що хоч і кожен сам по собі починав господарювати - той же Михайло Бонк поперед інших придбав собі трактор і сівалку та культиватор, далі Віктор Онищенко трактор «Білорус», Марія Чорнюк гусеничний Т-150, а Володимир Черненко навіть автомобіль «КАМАЗ», - одначе незабаром Євген Поп взявся верховодити. Якось він зібрав усіх до купи і повів мову про те, що порізно обробляти свої землі «буде обтяжливо і витратніше, ніж ми з'єднаємо їх в суцільне господарство». Хто не знає, нагадав, прислів'я, що гуртом і батька легше бити?! А головою «Тсоузу» - товариства зі спільного обробітку землі?! - Євген Ференцович запропонував, як неважко здогадатися, себе. Кому, мовляв, за керманяча ще бути, як не йому, стріляному горобцю! Згодом це об'єднання назвали асоціацією «Злука» - на знак того, наче зійшлися усі добровільно та винятково з власної волі.

Сказати, що усі дружно погодилися, не можна. В усюкому разі не відразу, як пояснює тепер Марія Чорнюк. У одних були сумніви, що у великій «Злуці» довго пануватиме мир і взаємопорозуміння. Інші уже виразно бачили, що Поп змінився характером і чимдалі міняється ще очевидніше. Він уявляв себе уже за «авторитета» над колишніми своїми земляками-віників'язами. Без нього вони ніби нічого путнього не досягли б, а так це він, Поп, вивів їх у люди. Ще треті вагалися і не хапалися за ідею Євгена Ференцовича через те, що встигли у Червоному Орлику придбати собі і житлові помешкання - отож збиралися тут жити і трудитися зі своїми сім'ями.

- Одначе Євген Поп зумів з часом переконати «однопол-

ЩОБОЇЩЕ

ЯК НА ТЕРЕЗАХ ОДНОГО ЗЛОДІЙСТВА ДЕСЯТЬ РАЗІВ ПО 50 ГЕКТАРІВ ЗЕМЛІ ПЕРЕВАЖИЛИ ЛЮДСЬКЕ ЖИТТЯ І ЗДОРОВ'Я

Євген Ференцович підім'яв під себе усі й інші 550 гектарів, а «підлеглих» фермерів обернув у своїх найманих працівників. І конфлікти не забарилися. Перечитайте ще раз пояснювальну записку колишнього прокурора району Івана Ковальчука. У ній він стверджував, що приходили до нього фермери Марія та Іван Кошуки та Володимир Черненко і скаржилися, що вони «працюють на своїх фермерських землях, а Поп збирає урожай, а їм нічого не платить». Як запевняв Ковальчук, скаржники просили змусити Попа або виплачувати зарплату, або повернути їм назад землі. Сьогодні є підстави сказати, що якийсь час ці «непорозуміння» вдавалося гасити. Не давала ж геть «зарватися» Попу якраз Марія Чорнюк - жінка з твердим характером чоловіка, котра єдина могла Євгена «приборкати і поставити на місце». Вона не боялася бути противагою «начальнику, котрий втрачає почуття міри», і до пори до часу забезпечувала «спокій» у середині своєрідного колективу фермерів. Тим паче, що порізно, як каже сьогодні, вони тоді дійсно не могли ще існувати. Тобто не настільки ще обжилися, щоб «не тулитися один до одного».

Інша річ, що ця купка далі все дужче і дужче стогнала від «деспота», який з кожним днем шаленів. Не лише тут, навкіл Покровки та Кудашівки, а в районі незабаром заговорили про те, що Поп не даремно сотворив свій «приход». Що загнуждав у свої вуздечки-зав'язав колишніх віників'язів на правах фермерів-кріпаків - і отаке, мовляв, стало можливим. Причому, якщо треба було будь-яке питання вирішувати на рівні районних служб, єдиний Євген Поп був наділений повноваженнями презентувати інтереси «фірми», котра колись в'язала віники, а тепер фермерує. Тільки Попа, якщо треба було, й кликали у район. Підлеглі швидко переконалися, що їхній ватажок набагато щедріше платить районним чиновникам, ніж їм, фермерам, а тому у великій пошани перших. Тому на нього уваги й не знайти. Навіть тодішня міліція шанувала Попа і скаржи на нього його «кріпаків» старалася пропускати мимо вух.

без того складне її життя.

Трапилося це тому, що жінка рано залишилася сиротою. Свого часу її батька радянські кегебісти розстріляли як «бандерівця», а матір навіть убили катуванням і фізичною розправою. Марія росла і виховувалася у сім'ї тітки - рідної матеріної сестри, котра згодом разом з чоловіком та дітьми і виїхала за океан. На старість же там у неї сталося лихо: чоловік помер, діти загинули в автомобільній катастрофі, а саму її від стресу здолав тяжкий недуг. Марія, яку тітка вигодувала, не могла не відгукнутися на її прохання приїхати на виручку. Вирушала туди з метою забрати тітку з собою сюди, на Дніпропетровщину. Та коли прибула в Америку, застала її прикутою до ліжка. Подорожувати далеко та уже не могла. Довелося доглядати тітку там до самісінької її смерті - майже п'ять років. Є й світлі у неї спогади про перебування на чужому континенті: найняв там спершу американський фермер Марію на підробітки, а коли вона виростила йому небачений у Каліфорнії перець, передав жінці аж цілих чотири сотки у повне її розпорядження...

Але це суто «ліричний» відступ. Нам доводиться говорити про інше. Про те, що поки Марія Чорнюк доглядала прикуту до ліжка тітку в Америці, тут, у Червоному Орлику, Євген Поп таких неправедних, навіть злодійських справ натворив, що жінка, коли їй писали за океан і тоді, як повернулася додому, не одразу повірила. Здогадатися ж бо легко, що, звільнившись від «опіки» Марії Григорівни, «бригадир» втратив будь-які гальма і немов з глузду з'їхав. Йому вже було море по коліна, от зневага до підопічних «фермерів», зверхність над ними і власна гонористість сягнули за всі разом узяті допустимі межі. Хоч у першу чергу жадібність, великі гроші і відчуття себе мало не поміщиком-паном, не сумнівається сьогодні Марія, насправді не давали Євгену Ференцовичу спокою, душили жабою, жалили і штовхали на відверті знущання над людьми. Над людьми, яких він уже сприймав «як дійсно закріпачених ним батраків».

ОДНЕ діло, що скасував окремо взятими фермерськими господарствами подачу щорічних податкових декларацій та інших документів бухгалтерської звітності, на підставі яких і нараховуються розміри земельних податків. Оскільки у Попа з'явилася молода, спершу цивільна, а згодом і законна дружина Наталя Клевцова, то «з її легкої руки» всю обов'язкову звітність почали передавати навіть не від імені асоціації «Злука», а від ФГ Попа «Каріна». Тобто «Злуки» вже як і не стало. На яких підставах це було вчинено, «рядові» фермери дізнатися не змогли. Не їхнього розуму це діло – і баста! Але гірше інше: Євген колишніх своїх віників'язів все одно, що й запряг у ярмо. Дійшло до того, що аби

мало не всі землі. Що ж нам, заводали нові владці, лишилося ділити? І заходилися шукати причини відбирати у фермерів земельні ділянки. Для цього позбавляли спершу прав ними користуватися: у Криничках на той час порушили більше двадцяти кримінальних справ проти фермерів, які «вийшли з довіри» чи на підставних ніби родичів розпавали свої наділи. Трьох з них довели до інфарктів і ранніх смертей – а тут ще й диваки-«западенці» плутаються під ногами і домагаються якоїсь правди... Пішли вони геть!

Коротше, до фермерів почало доходити, що ошукав їх не лише особисто Поп зі своєю «Злукою», але, певне, й за «підтримки» районних чиновників і

Складається враження, наче нічого подібного не було. Отож і за гарячими слідами робили вигляд, що «усі живі та здорові, і когось підозрювати у розбої з летальними і тяжкими наслідками не доводиться». Від цього страх ще більших у потерпілих розмірів сягнув. Вони зрозуміли, що мета Попа на цей раз – розігнати усіх їх звідси подалі, щоб ні слуху, ні духу від них тут не залишилося. Щоб не заважали надалі йому «царювати і богувати». Той же Володимир Черненко, який однак далеко з району тікати не зміг, і зараз не наважується зустрічатися з кореспондентом. Гнівна кара Євгена Попа, мовляв, наздожене і не помилює. Ходила чутка, наче Черненко бачив, як довкола його дому з мисливською ружницею

ної держадміністрації і районної ради, - продовжує розповідати, - не обминала і кабінети земельних ресурсів, податківців, міліції-поліції та прокуратури. Так спочатку мене ще хоч вислуховували, але відмахувалися тим, що наче пізно я спохватилася, багато води вже стекло. А потім все частіше й частіше наказували відразу зачиняти двері з того боку і більше не набридати...

Отож не дев'ять літ, а дев'ять кіл Дантового пекла пережила після повернення у район Марія Чорнюк. Але зупинитися жінка не збирається. Чим також викликає роздратування у місцевих чиновників та стражів правопорядку. Особливо після того, як звернулася до Олександри Кужель – народного депутата кіль-

раніше зверталася до Криничанського ВП з аналогічним зверненням, яке було внесене до єдиного реєстру досудових розслідувань за № 2151 і за яким після його розгляду було прийняте законне рішення, яке до теперішнього часу не скасоване і оскаржене не було. Враховуючи викладене вище, у відповідності до ст.8 Закону України «Про звернення громадян» не розглядаються повторні звернення одного і того самого громадянина з одного і того ж самого питання». Ви зрозуміли? Це таку нову гру «відфутболювати» скаржників придумали і широко використовують сучасні «чекісти»: досить за першим разом «успішно» відбитися від заявника чи заявників, і вже за кожним наступним разом це не становитиме проблеми. Повторно не розглядаємо – і хоч об стінку головою бийтеся. А що ж за першим разом ухвалили стосовно заяви Марії Чорнюк? Виявляється, що їй необхідно звертатися лише до суду, якщо воліє істини, оскільки слідче управління Нацполіції такими справами не займається начебто. А якщо Марія Григорівна з цим не згодна, то нехай оскаржує відмову Нацполіції... у суді. Таке право у неї є. А реальна можливість?

Коротше, звичайна жінка Чорнюк ніякого іншого варіанту не знайшла, як брати поліцію з боєм. Прийшла з відповідними запереченнями. Перше, на що звернула увагу, так це на факт фізичної розправи, вчиненої над фермерами, викликаними Попом чи його молодією дружиною «бойовиків». Розправа, яка закінчилася «вбивством одного фермера на полі бою і слідом смертю ще двох внаслідок травм, отриманих від бандитських тортур, та страждаючого до цих пір від наслідків побоїв четвертого». Погодьтеся, дуже суттєве «зауваження», бо ж хто-хто, а поліція не має права проходити мимо подібних випадків. Тим часом остання і сьогодні не має аніяких даних щодо настільки зухвало розбійницького нападу відразу на цілу групу фермерів. І, судячи з усього, не горить бажанням бодай навздогін виправляти цю свою «помилку» та розслідувати жажіття.

Знову, забігаючи наперед, скажемо, що нам на очі потрапив зовсім свіжий документ, датований уже 27 травнем минулого 2017 року: висновок за зверненням Марії Чорнюк, підготовлений цього разу старшим слідчим ДОП Криничанського ВП капітаном поліції Мельником С. В. Ось що зокрема читаємо (дослівно): «У ході перевірки і при письмовому поясненні Чорнюк М.Г. пояснила наступне: з 2001 р. ФГ «Каріна» обробляла вказані у заяві землі, не сплачуючи нічого за них фермерським господарствам. Коли ж голови господарств почали скаржитися на дії «Каріни», на них нацькували невідомих юнаків, які побили людей та вивезли на вокзали і наказали, щоб останні їхали звідси і назад не поверталися та ніде нікому і нічого не говорили, оскільки їхні землі перейшли у власність ФГ «Каріна». На теперішній час їхні землі обробляє ФГ «Каріна», питання фермерських господарств, власників яких фізично побили, до цих пір не вирішено». Отже, чітко і ясно подається так, що це записано з вуст Марії Чорнюк, а потім письмово нею й підтверджено, а своєї «версії» поліція досі не має. Свого слідства тобто не проводила і проводити, виходить, не збирається.

Продовження стор. 5

В СТЕПУ

більше часу вони витрачали на роботи в полі, а не на свої побутові потреби, заборонив усім удома куховарити. Запровадив спільне харчування. Але обмежуючись не вельми багатим асортиментом блюд. Запровадив, образно кажучи, баланду зранку та в обід, а ввечері чай без цукру – своєрідний «прожитковий мінімум, достатній для відтворення необхідних лише для роботи в степу фізичних сил».

Очевидно Євген Ференцович не підозрював того, що довго тривати так не могло. Хоч тільки аж через рік у людей вперше на повному серйозі урвався терпець. Вони здійняли бунт настільки галасливий, яких у цих краях ніколи ще не траплялося. І на який не зреагувати ватажкам місцевих органів влади ніяк не можна було. Однак несподівано для фермерів не зреагували. Більше того, взяли бік Попа. А фермерів, навпаки, як обухом по голові приголомшили: тільки тепер, у 2005 році, вони дізналися, що трьох з них Арбітражним судом давно позбавили прав на постійній основі користуватися землею, інших же всіх перегодом рішенням сесії сільради та розпорядженням голови РДА. Отож крах їх фермерської кар'єри покладали, не інформуючи про ці підступні задуми. Нікого ні разом, ні поодиночці не викликали, не залучали як до судових слухань, так і на сесію сільради. Тихо, приховано, як ті злодії з-за рогу діяли. Для Марії Кошук та Івана Кошука, для Михайла Бонка, Михайла Голубничого, Віктора Онищенка Володимир Черненко, Романа Лозинського та інших новина про те, що вони уже не фермери пролунала, мов грім серед якого неба.

Зрозуміло, люди ще дужче завирували у своєму обуренні. Не треба було мати сім п'ядей на лобі, аби збанути, що з грубими порушеннями чинного законодавства у «приблуду», як зневажливо дозволяли уже тут називати приїжджих колись віників'язів, відібрали землі, що надані їм для фермерування. Хоч шкода, що вони збанули. Оскільки заходилися оббивати пороги місцевих кабінетів влади. Надіючись, що в них влада таки присутня, а тому розбереться, виникне і допоможе. О, якими найвищими і далекими вони були від нових реалій. Нових ось у якому розумінні: у районі совісну й порядку владу Верховського та його команду турнули, на зміну їм прийдешня ладна не ловити гав, поки виникла змога «спершу думати про себе». Та тільки виявилось, що бідові попередники «перестаралися» - роздали у користування та оренду бажаним

правоохоронців. Забігаючи наперед, скажемо: ошукані до цих пір – чуєте, по сьогодні! – не можуть добитися ясності, хто до 2010 року обробляв, орендував чи використовував якимось іншим чином відібрані і ніби передані до земель запасу їхні 50-гектарні ділянки? Це таємниця за сімома замками, розгадати котру ніякий архів, мовляв, не допоможе. Не відомо – і квит. А ще тоді ця «невідомість» і спровокувала людей на страйк у межах так званої асоціації «Злука». Не тільки на Попа, але ще й на когось, не виключено, пнути свої спини вони більше не хотіли. Відмовилися ставати до роботи і зажадали від Євгена Ференцовича «повернути все назад, як було за первинними документами».

А за те, чим скінчився цей відчайдушний страйк, Марія Чорнюк сьогодні й не може пробачити Євгену Попу. У розташування «Злуки»-ФГ «Каріна» аж з Кривого Рогу прибув несподівано заїгн «спортсменів бандитського типу» і без будь-яких попереджень та застережень заходився «карати» бунтарів. Вчинив побоїще, у якому шансів уникнути фізичних стусанів та тортур ніхто не мав. Це було, зрештою, більше, ніж побоїще. Наслідки цієї страшної екекції наступні: Віктора Онищенка убили на місці... Ви не вірите? А його наступного ранку знайшли скопторбленим від болю і мертвим. Поп дав команду «загорнути у целофан і закопати край кладовища так, щоб ніхто не помітив і щоб могили не було». Роман Лозинський два тижні ще був живим, але від завданих йому травм сконав. Трохи більше протягнув Михайло Голубничий, та ушкодження його внутрішніх органів теж виявилися не сумісними з життям. Іван Кошук же цілий місяць на стаціонарі лікував свою розірвану легеню, однак врятувати її не вдалося. Після видалення легені Іван Іванович, аби не випробувати далі свою долю, повернувся мерщій на рідне Закарпаття. Подалі від біди.

І не тільки він. Михайло Бонк, приміром, утік аж у Чехію. Переляжав таки добряче Євген Поп своїх перших партнерів по «бізнесу», а потім найманих «рабів». І перелякати їм було, погодьтеся, від чого. Життям і здоров'ям же у прямому розумінні поплалися ті, хто виступив проти «поміщика». Ще зумів Євген Ференцович жажливу фізичну розправу приховати від правоохоронців і слідства. Саме так і не інакше, якщо хочете знати: за фактами як убивства, так і скалічення на смерть по сьогодні аніяких слідів не вдається знайти у нетрях поліції та прокуратури.

никав Поп, і з тих пір чоловіка як заціпило. Хоч своїм переказував, що йому дорожче, аби його «діти нікого не боялися і зосталися живими, а тією землею Поп нехай подавиться».

Виявляється, навчені «замовкнуті назавжди» закріпачені фермери були загодя. Бо перед цим у господарстві Попа уже траплялося аналогічне жажіття. Він ще й тримав бичків на відгодівлі. Доглядати яких наймав нібито сімейну пару безхатченків. То одного разу недогдовані, як слід, розлючені бики на очах Попа до смерті повбивали обох безхатченків. Ясна річ, що прибула сюди тодішня міліція, забрала з собою Євгена Ференцовича. А під вечір вернувся він додому.

- Ви думали, мене посадять? – сміявся людям у вічі. – А мене відпустили. Щоб і далі годував бичків і мав що заносити і їм, міліцейським начальникам...

Отак скінчилося побоїще у «Злуці». Настільки утаємничено, що згадувати про нього ніби було не велено. Заборонено. Навіть небезпечно. Тим паче, що одних же фермерів не стало, інші дійсно розбіглися хто куди, а треті, хоч тут і залишалися, не ризикували «піднімати пір'я». Причому не так Поп був для них страшний, як діюча уже в районі влада з органами правопорядку у купі. Люди, ходіння яких у фермерство закінчилося трагічно, втратили віру, що тепер можна добитися правди.

ДЕВ'ЯТЬ КІЛ ДАНТОВОГО ПЕКЛА

І навряд чи б ми мали змогу готувати до друку цей матеріал, якби не настав час, і Марія Чорнюк після свого вимушеного «відрадження» в Америку вирішила вертатися до сина у Криничанський район. Дев'ятий рік уже минає, як вона тут знову. Всі ці дев'ять років жінка намагається «визволити з неволі» свою землю та землі своїх побратимів. І не тільки живих, а й мертвих – це мета Марії Григорівни. Від якої вона не відступає. Незважаючи на те, що потрапила мов у пекло – і не менше, як каже.

- Почала я з кабінетів район-

кох постіпль скликань. Кужель надіслала свої запити в обласну прокуратуру та Головне управління Національної поліції в області. На жаль, казати, що обидві інстанції швидко і належно відреагували на послання народної депутатки, у нас підстав немає. Сьогодні й на звернення обранців народу на місцях дивляться крізь пальці. Навіть гірше: нехтують їх. У даному випадку облпрокуратура зі свого боку запит Олександри Кужель мерщій переслала в слідче управління Нацполіції за принципом «а воно нам не треба». Слідче управління спершу повідомило, що «викладена у запиті О. Кужель інформація достатньо серйозна і потребує додаткової перевірки», в зв'язку з чим «строк його розгляду продовжено». Продовжували ніби на один місяць, а вийшло, що на два. Оскільки лише через два нагадали про себе новим посланням, у якому «порадували» тим, що звернення... «направлено до Криничанського ВП КВП ГУНП у Дніпропетровській області в порядку ст. 214 КПК України для реєстрації до журналу єдиного обліку заяв та повідомлень про вчинені правопорушення».

Здавалося б, крига скресла, командувати парадом будуть напереді стражі правопорядку, правда ж? Насторожило однак, що знову ще два місяці минуло, коли на запит нардепа заявникам повідомили наступне: «Запит зареєстровано до журналу єдиного обліку заяв та повідомлень про вчинення правопорушень за №2872, розгляд доручено інспектору Руденко О.О.» Отож ждіть і сподівайтесь на результат! Не дочекалися, каже сьогодні Марія Чорнюк, ніякого більше ми повідомлення.

- А коли терпець урвався, - продовжує Марія Григорівна, - я сама завітала в райуправління поліції. Там з подивом дізналася, що за нашою скаргою давно винесено рішення. Точніше, інспектор Руденко давно написав свій висновок, от тільки нам його не знайшли за потрібне надсилати...

Ось суть чи сіль цього висновку – читайте: «У ході перевірки встановлено, що гр. Чорнюк М.Г.

З свої 22-а Іван Валерійович заслужив велику повагу у земляків. Від його односельців довелося почути: «Ваня хорший, чемний хлопець. І дуже трудящий, до всякої праці змалечку привчений». Народився він 1995-го в родині колгоспників Валерія і Галини Шеленговичів у степовому роздоллі Новоїдкряжа, в левадній Іванівці, яка ще звалася Митязівкою. З дитинства дуже любив читати. У житті так склалося, що значну його частину він провів у родині добрих своїх дідуся й бабусі - Василя Івановича і Раїси Іванівни Бовтів, опікуном для них з меншою сестрою Зоєю була старша сестра Юлія. Їхніх батьків немає живих.

Після закінчення Новоїдкрязької загальноосвітньої школи в 2012-му Іван Шеленгович завдяки добрим знанням з често витримав перший життєвий екзамен – за державним замовленням став студентом Національного державного університету імені Олеса Гончара, був зарахований на спеціальність «хімія». У Дніпрі він зустрів Злату, з якою згодом почали спільне життя, народився син Демид, зараз йому три роки. Довелося і працювати. Весною 2016-го Івана Шеленговича призвали на строкову службу до лав Збройних сил України. Після року служби молодий солдат зрозумів, що мусить бути разом з тими, хто героїчно захищає Україну від її постійного ворога – північного сусіда, непрості стосунки з яким лише за останні тисячу років, як свідчать історичні налічують 38 великих воєн.

До місця вічного спочинку на цвинтарі Новоїдкряжа Івана Шеленговича проводжали рідні і земляки, святі отці, бойові побратими. На траурному мітингу новоїдкрязький сільський голова Іван Явтушенко розповів, як боляче зустріли страшну звістку односельці, підтримали рідних разом з фермерами і підприємцями, згадав дитячі і юнацькі літа героя. І пристрасно продекламував згаданий вірш Василя Симоненка, написаний геніальним поетом немов про сьогоднішню війну і сучасних українських солдатів. Вдячні слова про фронтові будні полеглого героя сказав представник командування 25-ї окремої повітряно-десантної дніпровської бригади Максим:

Війна, яка прийшла в нашу хату, на жаль, забирає кращих з кращих. Іван Шеленгович – цвіт української нації. Був надзвичайно сумлінним і відважним воїном, ми гордимся спільною службою з ним. Незважаючи на молодість, Ваня завжди бачив, кому в скрутних умовах потрібна допомога, і за будь-яких обставин намагався її надати. Не палив і не вживав спиртного. Близько восьми місяців виконував бойові завдання на позиціях біля Зайцевого Бахмутського району, а останніми часами в Авдіївці, поблизу «Шахти Бутівка». Там відстань між бойовими позиціями Збройних сил України і бойовими позиціями нашого противника, а ним є Російська Федерація, всього від вісімдесяти до двохсот метрів. Трагедія сталася 29 грудня о 16 годині 20 хвилин, куля російського снайпера потрапила Івану Шеленговичу в голову. Ми, військові, віримо, що в раю всі полегли в бою за Україну герої перебувають на особливому почесному місці. І віримо у власну перемогу, бо ми на своїй, Богом даній землі.

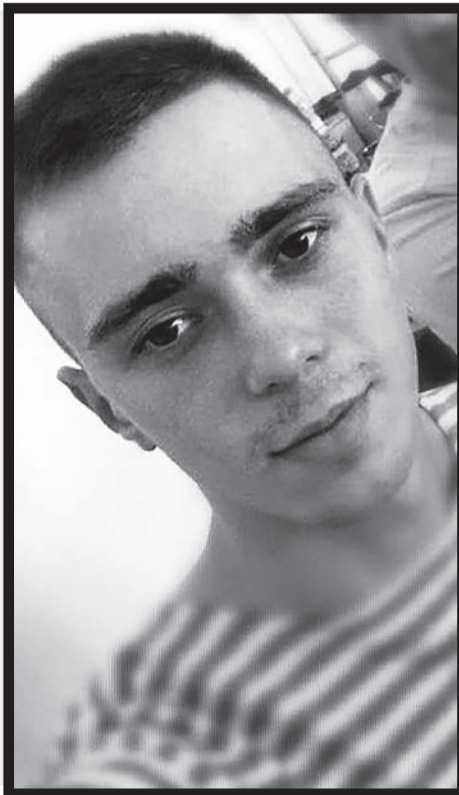
Коли ж російський звір постане з нашої землі?

Відповідь очевидна - коли йому добряче припече. Припече тут, на українській землі, і у всьому світі. Точнішу дату у Новоріччя називають лише астрологи – хто вказує на сприятливий для миру за розташуванням небесних світил вересень нинішнього року, хто рік наступний тощо. Політики більш стримані в своїх прогнозах. Надзвичайно цікавими є міркування відомого історика Євгена Костюка, висловлені в передноворічному числі часопису «Свобода»:

«Попри війну з Росією, ще чимало українців ставиться до неї прихильно. Тобто немає виробленого історичним знанням розуміння Російської імперії як ворога, як окупанта, як убивці. Треба будь-що донести широкому загалу правду про українське минуле. Впродовж 1917 – 21 років комуністична Росія вела загарбницьку війну проти Української Народної Республіки, які завершилися окупацією українських земель наприкінці 1921-го. Та щоб замаскувати факт російської окупації та колоніального статусу України у складі СРСР, кремлівські історики створили міф про «громадянську війну в Україні», цей міф украї живучий. Українська державність була перервана 1921-го і відновлена 1991-го. Саме від Укра-

Живе лиш той, хто не живе для себе...

...хто для других виборює життя. Ці проникливі рядки Лицаря української поезії Василя Симоненка підтвердилися яскравою правдою життя навіть 22-річного Івана Шеленговича, бійця роти вогневої підримки 25-ї окремої повітряно-десантної дніпровської бригади. Другого дня Нового року жителі Новоїдкряжа Царичанського району, побратими-однополчани і вся Україна прощалися зі своїм героїчним сином, який загинув 29 грудня в Авдіївці під час виконання конституційного обов'язку щодо захисту Батьківщини. Разом із жителями Бабаївки Валерієм Шмалієм і Юрієм Сагайдаком, уродженцем Китайгорода Олександром Миргородським Іван Шеленгович став четвертим воїном світла Царичанського району, полеглим у зоні проведення Антитерористичної операції, точніше в досі неоголошеній підлії війні колишніх «братів» проти України.

Спомин про героя

їнської Народної Республіки, а не від квазі-державної структури УРСР, маємо стверджувати тяглість українського державотворення. Визнавши це на офіційному рівні, Україна зробить важливий крок на шляху до подолання наслідків окупації. Системна деколонізація має бути одним із пріоритетних завдань для українського суспільства; окрім позбавлення від тоталітарної топоники, нам слід здійснити і деолігархізацію. Бо значна частина нинішніх олігархів – це вихідці з середовища «червоних директорів» та комсомольської номенклатури. Дерусифікація також лежить у площині деколонізації, збереження та утвердження державності. Адже російська мова – то ключовий інструмент Кремля у поширенні своєї імперської ідеології. Події 2014 року переконливо засвідчили: де домінувала російська мова, там з'явилися російські танки. Тому дерусифікація має стати своєрідним ментальним кордоном між Україною та Росією, тим вододілом, який не пропускатиме в нашу державу оті запліснявілі імперські міфи про «братні народи», «спільну історію» і подібну нісенітницю».

Де москаль ногою, там біда горою

Згаданий надійний вододіл проти імперських зазіхань уже побудували три невеликі прибалтійські республіки, посеєстри України. Вони відновили силоміць перервану Радянським Союзом 1940-го власну державність, провели деколонізацію і вступили до оборонного блоку НАТО. А людям, які не склали мовний екзамен та ігнорують державну мову, там не лише не дозволяють перебувати на державній службі, але й позбавляють виборчих прав. Жорстоко? Справедливо. Зате немає війни, від якої Україна вже втратила тисячі своїх громадян. Дорогою ціною ми платимо за свою свободу. Попри Мінські домовленості, в листопаді минулого року загинув 41 український військовослужбовець, у грудні – 27, переважно від куль російських снайперів, крайнім став Іван Шеленгович...

Але усюка війна все одно закінчується. Як стверджують аналітики, Україна відчайдушним героїзмом своїх синів і доньок уже переломила ситуацію на фронті на свою користь і збила пиху зі строкатого «узкого міра». Ось що з цього приводу у відомій книзі «АД 242» пише директор Центру досліджень армії, конверсії та роззброєння Валентин Бадрак:

«Захист Донецького аеропорту був

фактично переломним моментом в усвідомленні самим українським військом і суспільством, що ми маємо потужну, сильну армію і можемо захищатися навіть від такого ворога, яким є Російська федерація. Переконаний, що захист Донецького аеропорту надзвичайно вплинув на позицію Кремля. У тому, що 9 травня 2015 року Росія фактично змінила свою стратегію на сході України, події навколо Донецького аеропорту відіграли свою роль. Путін, схоже, відійшов від плану силового захоплення України й сфокусував зусилля на деградації ситуації всередині України та на шантажі і «торгівлю» із Заходом. Фактично тривала й затята оборона Донецького аеропорту була дзеркалом, у якому кожен боєць, кожен українець побачив перспективу миру не через капітуляцію й окупацію Росією. Охоронці Донецького аеропорту показали, що патріотизм – велика сила. Аеропорт, як маяк, висвітлює дорогу до перемоги. Саме там, у Донецькому аеропорту, Україна утвердилася як держава, і, незважаючи на те, що ми маємо окуповані території, через певний час Україна, переконаний, відновить свою цілісність».

Поза сумнівом, так і станеться. В окупованій частині Донбасу твердне переконання, що Росія їх використала і кинула, все частіше, за викладеними в ітернет-мережі фото, з'являються написи «Геть окупантів!» тощо. Та через більшу ментальну спорідненість наших сьогоднішніх керманців не до західних, а до кремлівських колег в українському суспільстві існує переконання, що діюча влада і досі, вже на четвертому році війни, не робить належних в цій надзвичайній ситуації кроків. Недолугі Мінські угоди, запрограмовані Кремлем, апріорі не можуть дати ніякого доброго результату для нас. Адже в них беруть участь дві сторони – Україна і Росія, остання ж видає так звані донецькі «республіки», або власних маріонеток, за ще одну «сторону». Тобто в такому переговорному ні до чого доброго домовитися неможливо. «Мінська ширма» використовується Москвою для тримання Києва у сфері власних інтересів, практично «заморожуючи» збройний конфлікт за прикладом Нагорного Карабаху, Придністров'я тощо. Та й угоди про припинення вогню постійно порушуються російськими армійськими частинами та їхніми бойовиками. Кремль бреше в живі очі «іхтамнема», називаючи власну агресію «громадянською війною в Україні». Все, як і століття тому...

З першого ж дня нашої владі потрібно було робити рішучі кроки з правової оцінки збройної агресії Росії та негайної збройної відсічі маленьким «зеленим чоловічкам». Про це в на телеканалі «112» 20 листопада минулого року заявив правозахисник, моральний авторитет нації, народний депутат кількох скликань Степан Хмара:

«Коли 27 лютого 2014-го захопили парламент Криму, його будівлю разом із загарбниками треба було зрівняти з землею. Знаю, що в одній з аеромобільних бригад було завдання летіти туди, але вже в повітрі їх розвернули. Слід було скинути на парламент бомби або задіяти танки. Якби в Криму був виявлений серйозний опір, то Росія б не почала відкрити війну. Чому? Тому що їй довелося б визнати: вона пішла війною на іншу державу і відхопила частину території. Ви розумієте, які наслідки були б зараз? Кожна країна ООН дала б оцінку таким діям, за винятком кількох маріонеток Кремля. Тому «зелених чоловічків» необхідно було одразу знищити! Патріотизм – це любов до Батьківщини, до співгромадян. Треба визнати, що був факт агресії, тобто окупації, ще три роки тому. Слід було одразу відповідний закон ухвалити. Далі – політико-документальний наступ на світовій арені, з доказовою базою, що робить Росія на окупованих територіях. Є ж задокументовані обстріли України з території Росії, зразки їхньої техніки! А сотні російських полонених – де вони? Мені військові часто кажуть: «Ось ми їх спіймали, віддали СБУ – і все...» Куди ж поділися ці люди? Невідомо. Треба кожного окупанта знімати на відео, записувати аудіо, класти все на стіл європейським керівникам. Наші посольства мають щотижня влаштовувати брифінги і все це показувати. Росія завжди була фурункулом на тілі людства, усі 500 літ. Коли закінчиться війна, сказати важко, все залежить від ряду факторів: що буде в Україні, що в Росії, яка влада...»

Дуже точно окреслив Степан Ількович, який за віру в Україну провів багато літ за московськими ґратами, наші завдання з приводу агресії Росії. На жаль, українська влада пошкодувала тоді «зелених чоловічків», тепер доводиться лити кров власних громадян. Та і гучно розрекламований «закон про деокупацію Донбасу», ухвалений в першому читанні в жовтні минулого року, чомусь до другого читання досі не дійшов. У своїй праці «Пора отямитися!» Степан Хмара акцентує:

«Дотепер Росія не визнана юридично агресором і не розірвані дипломатичні стосунки з нею, що є нечуванним в історії і неприпустимим для успішного протистояння російській агресії, бо не дозволяє організувати успішну політико-дипломатичну роботу зі створення антиімперіалістичної коаліції проти російського імперіалізму і апелювання до учасників Будапештського меморандуму. Бо у нас внутрішній конфлікт – АТО».

Не назвавши правильно речі своїми іменами, неможливо домогтися того, щоб весь світ і усі власні громадяни швидко зрозуміли їхню суть. Росії доводиться постійно з кимось воювати, щоб вбити в тім'я своїх різних за антропологією і мовою, з різною вірою громадян «величї» імперії, яку століттями роздирають внутрішні суперечності. Її неминучий швидкий розпад на окремі держави передбачають Левко Лук'яненко і Віктор Суворов. А відомий журналіст Дмитро Гордон 5 січня заявив:

«Американські «капкани» щодо Росії розставлені. Це підготовка звіту про активі найближчого оточення президента РФ Путіна, публікація розслідування смоленської трагедії літака з керівництвом Польщі на борту, катастрофи літака МН – 17 в небі окупованого Донбасу влітку 2014-го. Причетність Росії до всіх цих злочинів дозволить оголосити її державо-терористом. У сучасному світі можна задавити будь-яку державу. Є величезна кількість важелів, на які можна тиснути. Питання в політичному бажанні і термінах».

А весті перед у правовому визнанні Росії як всесвітнього терориста, поза сумнівом, мусить перш за все наша держава. Окуповані території, полонені російські воїни, тисячі наших загиблих героїв – цього більш ніж досить для правової оцінки. Діючій владі дійсно пора отямитися, як вважає Степан Хмара, і перестати бути нейтральними «голубами миру» щодо знавіснених кремлівських яструбів.

Остан ВЕРНИГОРА.

Протест нескорених

Безпрецедента, як на святковій новорічно-різдвяній дні, акція протесту тривала і триває у Павлограді. Тут уже майже два тижні голодують гірники ПАТ «ДТЕК «Павлоградвугілля» Андрій Карпенко та Володимир Бугайов

КОЛИ ближче до опівдня минулої суботи на Соборній площі Павлограда, де височіє барвіста новорічна ялинка, задзвеніли веселі та закличні мелодії якогось дійства - щось на зразок різдвяного вертепу, то зовсім поруч, за кілька десятків метрів, від порогу будівлі на вулиці Соборній, 95 повітря здригнули вимогливі і зовсім несвяткові вигуки з гучномовця. Тут почався мітинг на підтримку двох гірників, котрі вже дев'яту добу (на шосте січня) продовжували дострокове голодування на четвертому поверсі Павлоградської міської ради, приводом для якого стали безпідставні звільнення у шахтах ПАТ «ДТЕК «Павлоградвугілля» та тиск на новостворену незалежну профорганізацію гірників.

У натовпі хтось із присутніх павлоградців, які прийшли на мітинг, притишено повідомив: «У будівлю впустили тільки репортерів студії «1+1» та двох народних депутатів».

Саме голодування розпочалося якраз перед Новоріччям, 29 грудня. Хто ж ці протестувальники, котрі у такий відчайдушний спосіб кинули виклик, здавалось би, зовні цілком благополучному вугільному велету Західного Донбасу, що рапортує всій Україні про десятки мільйонів тонн видобутого «чорного золота».

Перший - Андрій Карпенко - жив у Луганську, працював на шахті «Червонопартизанська» «ДТЕК «Свердловантрацит», не приховував своїх проукраїнських поглядів, наживши чимало ворогів серед симпатиків сепаратистів «ЛНР».

У 2016-му Андрія разом з іншими шахтарями мав організовано пройти черговий профогляд в українських ме-

диків, але їх змусили за вказівкою «нової влади ЛНР» зробити це у місцевих лікарнях за власний кошт. Багатьох ця обставина обурило, деякі гірники, у тому числі й Андрій, подали позов до суду проти «ДТЕК «Свердловантрацит».

Потім, як відомо, шахти, що належали олігарху Ринату Ахметову, луганські сепаратисти «націоналізували». І навесні 2017 року Андрій Карпенко приїхав до Павлограда та став гірничим майстром на транспортній ділянці №1 шахтоуправління «Героїв космосу». Йому гарантували оплату житла, компенсацію за невикористану відпустку. Власне, як і має бути...

- Незабаром мені нагадали про мій позов до «ДТЕК «Свердловантрацит», - розповідає Андрій. - Настійливо порекомендували відкликати його, мовляв, «нічого не доб'єшся». Я відмовився. Навіть більше - вступив у незалежну первинну профспілкову організацію «Павлоградвугілля».

Звісно, Карпенко відразу ж втрапив до категорії «небажаних» для начальства. Йому перестали сплачувати оренду житла, обіцяної компенсації за відпустку він так і не діждався, і наприкінці грудня його... звільнили, а заодно ще кількох гірників, нібито за порушення правил техніки безпеки.

Поруч з Андрієм на четвертому поверсі мерії, де в шафах-купе вони і перебувають свою «голодну» акцію, Володимир Бугайов, який

більше 14 років віддав своєму підприємству. Був простим гірником, потім підрильник, нині гірничий майстер.

В опалі до керівників ПАТ «ДТЕК «Павлоградвугілля» Володимир потрапив тоді, коли з групою однодумців заснував незалежну профспілкову організацію, пересвідчившись, що чинні профспілкові діячі схильні передусім дбати про власні інтереси, а не про насущні потреби шахтарів...

МОДЕРАТОР мітингу, голова Незалежної профспілки «Павлоградвугілля» Олексій Михайлюк не скупився на епітети на адресу шахтарських «генералів», котрі мають величезні оклади з преміями, ще й дозволяють собі 10-відсоткові путівки в санаторії-курорти, тоді як за мінімальними для себе сумами мають відпочивати та лікуватися прості гірники. Керівництво, як і в старі часи, видає на-гора переможні реляції про рекордні видобутки, але обіцяної оплати шахтарської праці як не було, так і немає. До того ж, крізь пальці тут дивляться на антиукраїнську риторичку, на шпгалт тієї, що запалила пожежу війни на Сході, скажімо, директор шахти імена Героїв космосу Сасун Мкртчян, як заявили самі виступаючі, не приховує свого негативного ставлення до «агосників», відмовляючись приймати їх на роботу...

- Ми передали меру Павлограда Анатолію Вершині

свої вимоги бути посередниками у перемовинах з керівництвом ПАТ «ДТЕК «Павлоградвугілля», - зазначив О. Михайлюк, - та припинити тиск на незалежні профспілки.

Варто сказати, що у стінах міськради відразу ж у голодувальників з'явилися недоброчливіці. Мовляв, як посміли. Один із чиновників прямо обізвав їх «бомжами» і додав, що потрібно «покликати таких же безхатьків, щоб вони викинули собі подібних на вулицю».

Усупереч деяким погрозам, що назад у будівлю їх не впускають, Андрій та Володимир вийшли до мітингуючих на їхню підтримку.

- Я багато пережив у Луганську - обстріли, вибухи, не одну добу перебув у забої. Мене складно залякати, - сказав Карпенко. - Нехай бюрократи та товстосуми не ждуть, що відступлюся...

Такий же рішучий настрої має і Бугайов:

- Я - християнин, віруюча людина. Я знаю, що кожен повинен стояти до кінця за правду. А правда на нашому боці!

Підтримати протестувальників приїхали і позафракційні народні депутати Андрій Денисенко та Валентин Дідич. Вони пообіцяли тримати справу на контролі та звернутися з відповідним запитом до Дніпропетровської обласної прокуратури.

Свою позицію на захист вимог голодуючих гірників висловили і деякі активні громадські організації Павлограда. Особливо запам'ятався ви-

ступ очільника ГО «Характерник» Західного Донбасу Юрія Марченка. Він звернув увагу присутніх народних депутатів на таку досить «цікаву» ситуацію на ПАТ «ДТЕК «Павлоградвугілля», коли озброєним оком видно, що компанія намагається досить часто «замилити» факти серйозного виробничого траматизму, щоб не тільки прикрити свій імідж, але й зекономити собі значні кошти, що мають по праву отримати травмовані гірники. Так недавно сталося з Володимиром Цебряком, який після травми за рішенням Самарського райсуду міста Дніпра опинився на стаціонарній обласній клініко-психоневрологічній лікарні. А потім з'ясувалося, що він такий не один. До двадцяти гірників потрапляли до «психушки на Ірені», як її називають у народі, за подібним сценарієм: дивний суд, діагноз психіатра, мов під копірку... «Авторитетні» люди з всемогутньої вугільної каманії постали вище Букви закону.

Наприкінці мітингу той же притишений голос мовив, що, можливо, пан Ахметов і не знає, що нині діється на підлеглому йому підрозділі у шахтарському Павлограді. А дізнається - то мудро розсудить. Ці слова та Божові б, особливо святкового Різдва, у вуха... Тільки ось ніхто з високого керівництва мітинг не спромігся відвідати: ні колишній генеральний директор ПАТ «ДТЕК «Павлоградвугілля», нині нардеп Артур Мартовицький, ні нинішній виконуючий обов'язки Сергій Воронін, ніхто інший з численної управлінської свити... Святкують?

Микола ПАВЛИШ.
Світлина автора та сайту «Наш Павлоград».

Справедливе слово камінь роздробить Народна мудрість

Обласна щотижнева газета «ФЕРМЕР ПРИДНІПРОВ'Я»
Свідоцтво про реєстрацію ДП 2161-899Р від 23.02.2017 р.
ЗАСНОВНИК ТА ВИДАВЕЦЬ
ТОВ «Редакція газети «Фермер Придніпров'я»
Голова редакційної ради
Анатолій ГАЙВОРОНСЬКИЙ
Головний редактор Лариса ШАРА

49000, м. Дніпро, вул. Воскресенська, 41, оф.109
786-02-21, 098-183-00-18, 050-850-72-74
e-mail:farmer.gazeta@gmail.com
www.farmer.dp.ua
www.facebook.com/farmer.dp.ua
Друк ТОВ «Видавничий дім «Кераміст»
69057, м. Запоріжжя, вул. Седова, 16
Обсяг 3 друк. арк. Друк офсетний.
Зам. № 1883902. Тираж 26670.

Редакція не завжди поділяє точку зору авторів публікацій.
Гонорар сплачується тільки за замовлені матеріали.
Під цим знаком опубліковано на комерційній основі.
Відповідальність за зміст реклами несуть рекламодавці.
Посилання при передруку на «Фермер Придніпров'я» обов'язкове.
Газета за посиланням використовує повідомлення інформаційних порталів.
Оформлення передплати та доставку газети здійснює Дніпропетровська філія ПАТ «Укрпошта».
Передплатний індекс 60092

3 діда-прадіда **Старий Новий рік**

Наближається Старий Новий рік. А це означає, що низка улюблених популярних зимових свят і приводів знову зустрітяться за накрытим столом навіть не переривається.

ІСТОРІЯ СВЯТА

Всім відомо, якого числа настає черговий Старий Новий рік - у ніч із 13 на 14 січня. А чи знаєте ви, чому він так називається і звідки пішла така незвичайна традиція двічі відзначати одне і те ж саме свято? Неначе одного разу малувато, і слід надійно закріпити прихід Нового року, щоб уже остаточно!

Таке стилістично несподіване поняття і поєднання слів із протилежним значенням «Старий Новий рік» виникло через розбіжність на 13 днів між двома календарями - Юліанським і Григоріанським. Рік-то новий, але за старим стилем - отак і вишло.

У 1918 році за радянських часів, після впровадження нового літочислення, в календарі раптом зник цілий відрізок часу, і після 31 січня відразу настало 14 лютого! Старий Новий рік як свято налічує без малого ось уже 100 років. А приємна традиція зустрічати Старий Новий Рік за юліанським календарем не застаріла завдяки тому, що православна церква досі відзначає його за старим стилем, тобто 14 січня.

Але це ще не всі цікаві факти про Старий Новий рік. Виявляється, різниця між застарілим юліанським і нинішнім григоріанським календарями поступово зростає, і у далекому

Дитяча посівалка

Сію, сію, засіваю,
З Новим Роком Вас вітаю!
Сію щедро із долоні,
По долівці, по ослоні.
Засіваю Вашу хату -
Будьте радісні й багаті!
Сію густо, перехресно
На добробут людям чесним.
Промовляю з кожним

кроком

З Новим Щастям,
з Новим Роком!

2100-му році вона становитиме вже 14 днів. Тож, якщо традиція святкувати Старий Новий рік збережеться, наші нащадки відзначатимуть його вже у ніч з 14 на 15 січня.

ДЕ ЩЕ ВІДЗНАЧАЮТЬ

Попри те, що Старий Новий рік не є державним святом і офіційним вихідним днем, люди у багатьох країнах продовжують давню і добру традицію святкування Старого Нового року.

Окрім України, Старий Новий рік активно святкують у багатьох пострадянських країнах: Росії, Білорусі, Молдавії, Грузії, Вірменії, Казахстані, Азербайджані, Узбекистані, в країнах Балтії. Також ця традиція прижилася в ближньому і не дуже зарубіжжі: Сербії, Чорногорії, Македонії, Швейцарії, Абхазії, Румунії, Греції тощо.

ТРАДИЦІЇ ТА ОБРЯДИ

У нас з діда-прадіда називали Старий Новий рік Щедрим вечором. Ця назва пішла від головної традиційної страви, яку подавали на святковий

стіл - щедрої куті. На відміну від різдвяної, така кутя на Старий Новий рік заправлялася не просто олією, а свиначим жиром або салом.

Рецепт приготування куті на Щедрий вечір був особливим. Кутю готували до світанку з круп, принесеної з комори найстаршою жінкою в сім'ї. А глава сім'ї набирав воду з колодязя або ополонки. Кутю затирали з традиційними замовляннями і варили під особливим пильним наглядом. Така каша не повинна бути дрібною чи білою, а також розваритися і піти через край горщика - таку кутю викидали, щоб позбутися біди.

На святковий стіл готували вареники з сюрпризами, як своєрідне ворожіння на Старий Новий Рік. У начинку додавали цукор, монетку, гудзик, перець та інші «сюрпризи». Залежно від отриманої начинки кожен член сім'ї очікував від нового року багатства, врожаю, здоров'я або ж біди. Головне - не зламати зуби від такого частування!

Ще традиційними стравами на

Старий Новий рік були свинина, сало, птиця, вареники, пироги, млинці. На Старий Новий Рік було прийнято пригощати всіх, хто завітав увечері до оселі господарів з піснями, танцями і виставами, щедрувальників і посівальників.

Зранку люди виходили спалювати символічні снопи «дідухи» і стрибати через вогнище - ці обряди допомагали очищенню від нечистої сили. Потім можна було ходити по домівках і «посівати» зерном на Новий рік, бажаючи господарям щастя, здоров'я, врожаю і благополуччя. Це зерно не викидали, а дбайливо збирали і змішували із зерном для посіву.

На Старий Новий рік було прийнято ходити одне до одного миритися, улагоджувати сварки і конфлікти, просити вибачення. Крім того, Старий Новий Рік - улюблена пора для замовлянь і ворожінь. На Старий Новий рік наші бабусі ворожили на наречених, гроші, майбутнє, достаток, красу й інші бажання.

У слов'янській традиції збереглося безліч забобонів і прикмет, пов'язаних зі Старим Новим Роком. Наприклад, першим до хати обов'язково має увійти чоловік - це до благополуччя в новому році. Не можна позичати - це до бідності. Також по погоді на Старий Новий рік судили про врожайність на весь наступний рік.

Різдвяні іменинники

Подвійний привід для хорошого настрою та щедрого новорічного застілля випав родині Таран з с. Саксагань П'ятихатського району. Сьомого січня, якраз на Різдво Христове, свій ювілейний, з двома п'ятірками, день народження відзначила Лариса Миколаївна Таран, голова фермерського господарства «Санріна», а за «сумісництвом» - це й мама та дружина.

Нелегко жінці вирішувати питання організаційні, бізнесові, водночас залишаючись господинею вдома. - Лариса справляється на всі «5»! - запевнила, зателефонувавши до редакції її свекруха. Погодьтеся, таке нечасто трапляється, коли невістка заслуговує найвищу оцінку з вуст вимогливого «журі».

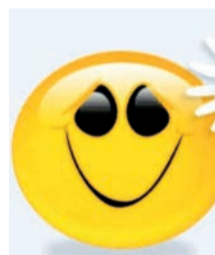
Фермерувати Ларисі Миколаївні допомагають чоловік Олександр Васильович та син Олександр, тільки молодший. Отож фермерством займаються фактично всією родиною.

Любов до землі жінка, мабуть, пізнала разом з молоком матері - Ганни Іванівни, котра все життя опікувалася пасікою.

Батько Микола Іванович був заступником тодішнього колгоспного голови.

Тож хто, як не батьки, показали Ларисі, як самовіддано трудитися на землі, як піклуватися про неї, щоб вона віддячила вагомими врожаєм. Сьогодні ФГ «Санріна» - одне з краєвих у районі, а сама іменинниця по-молодечому завзята, енергійна та життєрадісна.

Міцного здоров'я, родинного затишку, любові від рідних та щедрих ужинок Вам, Ларисо Миколаївно!

Є такий день «спасибі»

Цей день у світі відзначають 11 січня. Свято з'явилося з ініціативи ООН і ЮНЕСКО та має загальносвітове значення, оскільки відзначають його всім світом, незалежно від громадянства, національності і релігійних переконань.

Психологи вважають, що слова вдячності - це знаки уваги, вони і здатні зігріти своїм теплом. Ми кожного дня говоримо один одному «дякую», тому важливо пам'ятати, що справжня вдячність - це лише та, що йде від чистого серця.

РЕКЛАМА

НАСІННЯ-ПОШТОЮ

від провідних фірм-виробників, у т. ч. «Океан урожаю» і ТМ «Флора-Маркет»

Замовити кольоровий каталог **БЕЗКОШТОВНО** можна за адресою: **92703, м. Старобільськ-3, а/я 22**

Від Вас конверт форматом А5 зі зворотною адресою і поштовими марками на суму 8 грн. 80 коп.

095-360-34-39, 068-163-20-00, 098-320-51-70, 063-321-50-40

на сайті: ocean-urogaya.com або через e-mail: ocean.urogaya@gmail.com

Воселі Олександра Іванова, голови фермерського господарства НаІр» (названо на честь доньок Наталки та Ірини) на Святвечір особливо гамірно. Бо, крім звичної передріздвяної вечери, рідні й близькі несуть йому ще й подарунки з нагоди дня народження. Мама народила маленького Сашка саме у ту ніч, що й на світ з'явився Ісус Христос. Знаково то було чи ні, але крутих поворотів і несподіваних перемог у житті Олександра Григоровича вистачало.

Власний бізнес і забезпечене життя у Дніпрі в одну мить покотилися шкереберть, почалися проблеми зі здоров'ям. Саме тоді «ножа» в спину встромила дружина, подавши на розлучення й усім своїм виглядом демонструючи немічному чоловікові свою зверхність. Пішов по-чоловічому. Зі скромною валізою. Без істерик та з'ясування стосунків. Його прийняв рідний дім у селі Новогригорівка, що в Юр'ївському районі. Хворого. З раною в душі.

«У вас якісь гроші є? - звернувся до батька й матері. - Буду фермерувати».

Недаремно колись вивчився на агронома. Батьки віддали останні заощадження, що старі люди зазвичай відкладають «на смерть». А Олександр, найнявши старенького тракторця і взявши в борг «під урожай» насіння, засіяв перші п'ятдесят гектарів.

Сьогодні Олександр Іванов - успішний фермер, що обробляє більше тисячі гектарів землі, має сучасну власну техніку.

Олександр Григорович - знана та шанована у районі людина, депутат Юр'ївської райради, власне, авторитетна влада на селі - у своїй рідній Новогригорівці, що лежить на межі двох областей. Як справжній патріот своєї малої батьківщини, він вирішує соціальні проблеми села, опікуючись дитячим садком та школою.

З роси та з води Вам, добрий чоловіче! Нехай врожайється.

Леся СВІТЛА.

Наймасовіший тижневик рідного краю. Тираж «Фермера Придніпров'я» - 26 670!